

Sender

Monika Sammelin

Informationsmöte om miljö- och omgivningspåverkan**Damning**

Fråga: Vad tänker ni göra åt allt damm som vi boende på Malmsta dras med dagligen, husen, fönstren våra utemöbler mm är alltid fullt med svart damm som flyger omkring här. Inte trevligt att behöva sitta ute och andas in det, kan inte vara hälsosamt.

Svar: Damm följs upp i egenkontrollprogrammet och dammbekämpande åtgärder genomförs. Det synliga dammet är inte hälsofarligt. Anledningen till att vi har kontinuerlig mätning av PM10 är för att det riktigt fina dammet kan vara skadligt för hälsan. Det följs därför noggrant upp så att vi håller oss inom tillåtna värden.

Fråga: Damningen på östra sidan (Malmsta) kommer nog att öka på när det rivs en massa hus mellan groparna (Kaptén o Fabian) och Malmsta, för det finns ingen bevattning runt groparna. Förväntas mer damning?

Svar: Det finns ett par sprinklers vid Kaptén/Fabian-gropen. Damningen borde snarare minska när hårdgjorda ytor som hus och asfalt ersätts med växtlighet och miljözon som kommer kunna binda dammet bättre.

Fråga: Angående miljövillkor 15 Damning. Vart finns PM10-mätarna placerade och är de placerade strategiskt för att visa faktisk damning?

Svar: PM10-mätarna finns i Koskullskulle (Myran) och Malmberget (Humlan), är placerade efter förhärskande vindriktning.

Fråga: Finns PM10-mätare placerade i östra Malmberget?

Svar: Ja, vid Humlans förskola

Fråga: Finns möjlighet för allmänheten att ta del av månadsuppföljningarna?

Svar: Nedfallande stoft redovisas på <https://www.lkab.com/sv/hallbarhet/miljo/utslapp/nedfallande-stoft/> PM10 redovisas utöver i artiklar som inför detta möte i den årliga miljörapporten för föregående år.

Sender

Monika Sammelin

Fråga: LKAB gör bedömningen att villkor 15 inte är styrande för avvecklingen av bostäder, vilken viktningsprocent har damning i avgörandet för avveckling av bostäder?

Svar: Det finns inte någon viktningsprocent för avveckling av bostäder.

Fråga: När och hur utfördes de senaste åtgärder på industriområdet för att minska damningen?

Svar:

1. Asfaltering väg ner mot bomsele genom industriområdet. – juli
2. Vattenbegjutning av produkthögarna - augusti & september
3. Test av bindningsmedel (saltlösning) på produkthögar - juni

Fråga: Är LKAB bara skyldiga att mäta skadliga ämnen, vid damning? Inte den damning som "smutsar ner hus osv?"

Svar: LKAB är skyldig att vidta skäliga åtgärder för att undvika störningar till följd av diffus damning (villkor 15), den diffusa damningen mätningen mäts med NILU-burkarna.

Vibrationsmätare

Fråga: Sedan undrar vi om det kommer att installeras vibrationsmätare på S:a Mosebacke och i så fall när?

Svar: Det är tanken, exakt tidpunkt och lokalisering är inte bestämt.

Fråga: Varför registrerar ni inte seismisk händelse under magnitud 1.0, ni kanske gör det men redovisar inte det för allmänheten.

Svar: Alla seismiska händelser registreras, däremot finns vissa nivåer, eller orsaker, som behöver uppnås innan ett seismikmeddelande författas. [Läs mer om detta här.](#)

Fråga: Det verkar vara likadant med vibrationer vid skalv, vi har en massa mätplintar på östra sidan (Malmsta) som ni inte redovisar vib. ifrån. Varför?

Svar: För seismiska händelser se föregående fråga. Mätplintarna används för mätning av markdeformationer med så kallad GPS-inmätning, de har alltså ingenting med vibrationer att göra.

Fråga: På vilket sätt är störningar så som vibrationer från sprängningar eller seismiska händelser (lokala jordskalv) i mindre grad märkbara? De erfarenheter jag har av lokala

Sender

Monika Sammelin

jordskalv är att de är omöjliga att inte lägga märke till. Används en skala i relation till störning och märkbarhet eller hur görs bedömningen att störningar är mindre märkbara?

Svar: LKAB har inte målsättningen att bedöma upplevelsen av seismiska händelser, men är medveten om att LKAB:s verksamhet kan innebära störande moment. Upplevelser varierar från person till person och de kan därför inte mätas på ett objektivt och mättekniskt säkert sätt. Både vibrationer och beräknade magnituder baseras av de anledningarna på mätdata.

Fråga: Hur många är de installerade vibrationsmätarna som mäter vibrationer från sprängningar?

Svar: 15-16 stycken (det varierar ibland i övergången mellan att en avvecklas på grund av samhällsomvandlingen och en ny installeras).

Fråga: Är dessa vibrationsmätare strategiskt utplacerade och installerade så det går att göra en helhetsbild över hela Malmberget eller bara över valda delar?

Svar: De är utspridda i hela Malmberget, de flesta försöker placeras i utkanten av samhället för att fånga inkommande vibrationer från verksamheten, men det finns också flera stycken som befinner sig längre in.

Fråga: Finns vibrationsmätare installerade i östra Malmberget och vart i så fall?

Svar: Det finns för närvarande fem stycken vibrationsmätare utspridda i hela östra Malmberget, de finns på: Eriksgatan 14, Sveavägen 7, Furuvägen 16, G:a Malmstaskolan och Malmstavägen 11.

Fråga: Redovisas mätningarna i en rapport eller liknande och får allmänheten ta del av dessa?

Svar: Mätningarna redovisas regelbundet till tillsynsmyndigheten och i samband med rapporterade seismiska händelser i seismikrapporten, som läggs ut på [LKAB:s webbsida](#).

Fråga: Det finns bara en mätare på Norra Mosebacke, vore det inte bra med en referensmätare till den?

Svar: Det finns bara en mätare på alla ställen där det finns en mätare. Det behövs inte en referens då mätarna installeras enligt mätstandard och kalibreras årligen, därmed säkerställs att de ger tillförlitliga data. Under en period på ett flertal år skedde parallell mätning vid två närliggande fastigheter i centrala Malmberget där de visade motsvarande resultat.

Sender

Monika Sammelin

Vibration från sprängning

Fråga: Varför redovisas inte vibrationerna efter de nattliga sprängningarna på samma sätt som de seismiska händelserna? På Norra Mosebacke ligger värdena på en bra bit över 2 mm/s vid de tillfällen jag har frågat efter värdet.

Svar: Vibrationer från sprängning sammanställs regelbundet. Detta redovisas för Länsstyrelsen som är tillsynsmyndighet.

Fråga: Vilka åtgärder togs för att minska vibrationerna (se sid 17 i Avvecklingsplan Malmberget) och är produktionen viktigare än att minska vibrationerna från sprängningarna?

Svar: Vid de fallen var det fråga om något som kallas topp-hylla, vilket i praktiken innebär att den samverkande laddningen vid skjutning blir mindre. Om vibrationsnivåerna närmar sig, eller överskrider, 3 mm/s under nattetid kan det vara aktuellt att införa produktionshämmande åtgärder för att innehålla villkoret.

Fråga: Vilken blir konsekvensen för LKAB om mer än 5 % av sprängningstillfällena överskrider värdena satta i villkoret för högsta svängningshastighet?

Svar: Det skulle innebära ett villkorsbrott.

Vibration vid seismisk händelse

Fråga: Vilken blir konsekvensen för LKAB om vibrationer från seismiska händelser överskrider 6 mm/s dagtid och 3 mm/s nattetid? Redovisas mätningarna för vibrationer från seismiska händelser och får allmänheten ta del av dessa?

Svar: Om detta sker återkommande ska LKAB verka för att dessa bostäder avvecklas, de bör med andra ord vara planerade för avveckling. Vid seismiska händelser som uppfyller kriterierna för meddelande presenteras vibrationsnivåerna för händelsen i meddelandet, detta går att finna på [LKAB:s webbsida](#).

Fråga: Varför informeras inte alltid var en seismisk händelse skett?

Svar: Om det går ut ett seismikmeddelande brukar lokaliseringen finnas med.

Sender

Monika Sammelin

Husskador

Fråga: Det har varit många seismiska händelser under de senaste åren som registrerats och märkts av på Malmsta. Hur påverkar dessa händelser som ju kan vara ganska kraftiga våra hus. Alla konstruktioner, som ju också hus räknas som, påverkas av utmattning beroende på rörelser, skakningar, slag osv, vilket innebär att de skadas. Flera husägare har noterat sprickbildningar i fasader och husgrunder. Vad tänker ni om det?

Svar: Från och med att ett hus är nybyggt startar en nerbrytandeprocess, att skador och sprickor uppstår på ett hus är alltså en helt naturlig del av åldrandet och något som sker oavsett om ett hus står i ett gruvnära område eller inte, det är därför alltid viktigt med regelbundet underhåll. Vad som är viktigt att övervaka relaterat till just gruvverksamheten är om skadefrekvensen eller hastigheten de sker avviker från det normala, detta övervakar LKAB genom årligen återkommande besiktningar. De villkor som är satta är satta utifrån vad känslig infrastruktur som ledningar och rör i backen kan klara av, vilket oftast är lägre än vad hus klarar.

Fråga: När blir det skador på fastigheter pga vibrationer? När uppstår sprickbildning i fasader och grunder? Detta kan väl inträffa vid enstaka eller upprepade "smällar" med tanke på att materialet i byggnaderna "utmattas".

Svar: Sprickbildning hör till den nerbrytningsprocess som startar så fort ett hus är nybyggt, de kan därför uppstå närsomhelst. När en viss vibration kan börja orsaka skada beror på husets konstruktion, vissa konstruktioner är mer tåliga än andra, de villkor LKAB har för verksamheten är dock satta med stor säkerhetsmarginal.

Fråga: Det har ju varit många seismiska händelser under de sista åren som registrerats och märkts av på Malmstaområdet. Jag undrar nu om man har någon uppfattning om hur dessa händelser, som kan vara ganska kraftiga, påverkar våra hus. Alla konstruktioner, som antagligen hus också räknas till, påverkas av utmattning beroende på rörelser, skakningar, slag osv och som innebär att de skadas. Har man någon uppfattning om detta. Jag tänker att det är flera husägare som sett sprickbildningar i fasader och husgrunder.

Svar: Se de tidigare två frågorna med nästan samma frågeställning.

Fråga: Vars anmäler man skada på hus?

Svar: Se kontaktuppgifter på LKAB:s webbsida.

Sender

Monika Sammelin

Mätplintar

Fråga: Hur långt avstånd bör det max vara mellan mätplintarna som mäter markförskjutningar? Ju längre avstånd desto större markareal måste röra på sig.

Svar: För att mäta markdeformationer så finns det inget max avstånd. Men för att få önskad upplösning för tolkning av markdeformationerna samt beräkning av töjningarna så har mätplintarna praktiken placerats så nära varandra som det är praktiskt möjligt inne i samhället (riktvärde 100 meter inbördes avstånd med förtätning vid behov). I områden nära stängsel har ett inbördes avstånd på ca 50 meter tillämpats, och i utkanterna av berörda områden har ett inbördes avstånd på ca 200 meter nyttjats. Allt eftersom markdeformationerna utbreder sig så kommer förtätning av plintar ske.

Fråga: Så markdeformationszonen tas fram genom att interpolera data från mätplintarna, eller har jag förstått fel?

Svar: De mätplintspar som har en töjning överskridande villkoret sammanbinds i en linje på den sidan av mätparet som ligger längst från gruvan, därmed finns en inneboende konservativ tolkning med säkerhetsmarginal. Denna linje representerar den linje där miljövillkoret anses uppfyllas. För krosszonen i östra Malmberget, där det inte finns en gruva på ena sidan men rörelsen anses bero på gruvan, anses miljövillkoret uppfyllas mitt i krosszonen.

Markdeformationer

Fråga: Efter att Fabiangropen blockade upp i mars 2012 drogs slutsatsen att ytterligare en del av östra Malmberget måste avvecklas. På vilket sätt är inte hela östra Malmberget påverkat av markdeformationerna som uppstod i mars 2012?

Svar: Markdeformationerna uppstod inte i mars 2012, utan hastigheten för dessa ökade. Det accelererade förloppet går att följa till den krosszon som löper genom östra Malmberget. På östra sidan om denna zon är markrörelserna påtagligt lägre och därmed behöver ingen avveckling ske.

Fråga: Angående miljövillkor 25 Deformationer och sättningar. Hur ofta görs mätningar för att säkerställa att boende inte hamnar inom 100-metersgränsen för markdeformation?

Svar: Fyra gånger per år.

Fråga: Hur definieras starten på 100-metersgränsen?

Sender

Monika Sammelin

Svar: Den så kallade 100-metersgränsen innebär att det inte får finnas deformationer överskridande villkoret inom 100 meter från bostadsfastigheter. Från vilket håll den räknas spelar ingen roll, antingen kan en buffert på 100 meter antas runt närliggande fastigheter, vilken miljövillkorlinjen inte får korsa, eller så kan linjen tänkas som en 100 meter buffert utanför miljövillkorlinjen innanför vilken det inte får finnas någon bostadsfastighet.

Fråga: Innebär markdeformation detsamma som att markytan inte påverkas mer än 2 ‰ vertikalt och 3 ‰ horisontellt?

Svar: Dessa värden är miljövillkoret.

Fråga: Finns en rapport/redovisning från GPS-mätningarna tillgängliga för allmänheten att ta del av?

Svar: Den rapport som sammanställs skickas in till tillsynsmyndigheten.

Fråga: Hur många av de ursprungliga 228 mätpunkterna är aktiva idag?

Svar: 244 mätpunkter är aktiva (mättes i majmätningen), från de 228 från början har det både tillkommit och fallit ifrån mätpunkter, totalt har mer än 280 mätpunkter installerats.

Miljözon/Gruvstadspark

Fråga: Jag har en fråga ang. 100 meter mellan stängsel och boende i Malmberget. Har hört att det i Kiruna är 500 meter och Gruvstadspark som gäller. Vet inte om detta stämmer, men om det är så varför denna jätteskillnad? Varför ska inte vi ha Gruvstadspark? Jag kommer att se stängslet från fönstret vilket inte känns så bra. Förklara gärna vad som gäller i Kiruna resp. Malmberget.

Svar: I Malmberget ska det enligt gällande miljövillkor vara minst 100 meter mellan bostadsfastighet och den punkt där gränsvärdet för markdeformation överskrids. Det finns inget krav på bostadsavstånd till stängsel även om LKAB:s mål är att ingen ska behöva bo granne med ett stängsel.

Svar: LKAB arbetar för att det ska finnas en miljözon, grön buffert, mellan stängsel och de boende. Det pågår just nu ett arbete med utformning av miljözoner. Tanken är att de områden som nu rivs ska återställas och upplevas som ett positivt tillskott i samhället.

Fråga: Vi fick inte svar på frågan om avståndet mellan staket och bebyggelse skiljer sig åt i Kiruna och Malmberget.

Sender

Monika Sammelin

Svar: Det gör det, men inte på grund av skillnad i villkor. Avvecklingen styrs i huvudsak av markdeformationerna, avståndet till staket varierar både mellan och inom orterna.

Västra Malmberget

Fråga: På vår adress (Södra Mosebacke) finns det undersökningstillstånd som varat från 2001 (med undantag för 4 år 2011-2015) och fortfarande. Min fråga är om vi får veta resultaten av undersökningarna?

Svar: LKAB brukar inte redovisa enskilda resultat.

Fråga: En sista fråga gäller hur ni ser framtiden för västra Malmberget?

Svar: På samhallsomvandling.lkab.com finns mycket att läsa om vad som pågår i Malmberget.

Östra Malmberget

Fråga: Enligt punkt 9.2 i samarbetsavtalet mellan Gällivare kommun och LKAB undertecknat den 10 april 2012 framgår att "Parternas gemensamma målsättning är att Östra området skall utgöra en boende- och vistelsemiljö som är attraktiv och vidmakthåller viktiga samhällsfunktioner. Parterna skall gemensamt och var för sig och i samverkan med de boende i Östra området verka för vidtagande av verk samma åtgärder i detta syfte." För närvarande är boende- och vistelsemiljön långt ifrån attraktiv med tomma och olåsta övergivna hus som barn kan ta sig in i och skada sig allvarligt, rivna lekparkar, avspärningar, högar med bråte från rivna hus, buller och tunga fordon, gator som rivs upp och fylls igen med makadam. Kommunen har sitt ansvar men på vilket sätt bidrar LKAB till att uppfylla denna målsättning?

Svar: LKAB arbetar för att riva tomma hus så snabbt som möjligt, en fördröjande faktor är att Gällivare kommun kräver att rivningarna sker kvartersvis och inte när enskilda hus töms. Vad gäller buller, tunga fordon etc. så ska våra entreprenörer följa Naturvårdsverkets samt arbetsmiljöverket bestämmelser och regler.

Securitas patrullerar områdena med tomma hus. Vi är medvetna om att det ligger högar med rivningsmaterial inom fastigheten, men det ska hanteras löpande. Vi har förståelse för att rivningarna skapar olägenheter för boende i närområdet, men gör allt vi kan för att minimera detta och när rivningarna färdigställts ska området gröngöras och upplevas som ett positivt tillskott i boendemiljön.

Fråga: På vilket sätt bemöter LKAB boende i östra Malmberget som inte hamnat inom området (se definition i samarbetsavtalet mellan Gällivare kommun och LKAB) och bor kvar i avvecklingskvarteren med respekt?

Sender

Monika Sammelin

Svar: LKAB har respekt för de boende och deras boendesituation i östra Malmberget. De som äger en fastighet där idag och som inte är tillfreds med sin boendesituation har möjlighet att från och med 2022 sälja sitt hus för marknadsvärde till LKAB.

Fråga: Jag undrar hur ni kan hålla fast vid ert påstående att vi i östra Malmberget, den del som skall vara kvar, inte är påverkade av gruvbrytningen. Damm, sättningar, skalv, slukhål, vattennedbrott o.s.v är våran vardag. Till saken hör också att vi har tappat alla affärer, kiosker, post, banker, ja precis allt är borta p.g.a gruvbrytningen. På skolan finns enligt utsago 12 elever, så dess dagar är nog räknade. Av "utvecklingsområdet" blev det ingenting utan tvärtom, en förslumning. Vi har tappat många av våra grannar. Jag ser ledsna barn som inte har några kompisar kvar för dom har flyttat. Man har knackat sten och sprängt och levt om hela sommaren, för nåt nytt avloppsdike, och nu pågår rivningarna för fullt, upplevs som att bo på ett industriområde.

Svar: LKAB menar inte att de kvarboende i Östra Malmberget är opåverkade av gruvbrytningen men däremot är området inte påverkat till den grad att avveckling av området måste ske.

De som inte är nöjda med sin boendesituation erbjuder LKAB att till marknadsvärdet förvärva huset från och med 2022.

Fråga: Sen stöder Ni er på mark och miljödombstolen, men titta på verkligheten. Handen på hjärtat, påstår ni fortfarande att vi inte är påverkade av gruvbrytningen?

Svar: LKAB säger inte att de kvarboende i Östra Malmberget är opåverkade av gruvbrytningen men däremot ser vi på det så att området inte är påverkat till den grad att avveckling av området måste ske.

De som inte är nöjda med sin boendesituation erbjuder LKAB att till marknadsvärdet förvärva huset från och med 2022.

Fråga: Vi bor inte på ett utvecklingsområde, vi bor på ett rivningsområde, smuts, skräp som lämnas överallt, sprickor i hus och vägar. Skitigt dricksvatten mm mm Vad tänker ni göra åt det?

Svar: Vi är medvetna om att det ligger högar med rivningsmaterial inom fastigheten, men det ska hanteras löpande. Vi har förståelse för att rivningarna skapar olägenheter för boende i närområdet, men gör allt vi kan för att minimera detta och när rivningarna färdigställts ska området gröngöras och upplevas som ett positivt tillskott i boendemiljön. LKAB och Gällivare kommun arbetar tillsammans för att förbättra dricksvattensituationen i östra Malmberget.

Sender

Monika Sammelin

Fråga: Hur tänkte ni med den nya vägen som kommer upp vid Malmstaskolan? Man ser inte om det kommer nån gående eller bil från skolan när man kommer körande upp till Malmsta, måste det ske nån hemsk olycka innan ni gör nått vettigt?

Svar: Detta är en fråga för kommunen, i och med att det är en kommunal gata och att kommunen antar lokala trafikföreskrifter.
Förslag har dock lämnats av LKAB till kommunen att begränsa hastigheten till 30 km/h vid infart/utfart till skolan.

Fråga: Hur många kommer köra av den vägen när första halkan kommer, vägen är ju som en slalombacke, brant och kurvig. Hur i hela fridens tänkte ni när ni gjorde den vägen?

Svar: Vägens profil och lutning i längdled är i detta fall styrd av anslutning mot korsningen Murgatan och Norra Kungsallén i norr samt anslutning mot befintlig väg i söder. Vid anslutning mot befintlig sträckning av Östra länken i söder korsas vägen av en regional högspänningsledning, varmed det inte var möjligt att höja vägens profil närmare korsningen Östra länken och Mellanvägen.
För att uppnå minsta möjliga lutning på vägen har man varit tvungen att göra den kurvig. Kurvorna gör att den naturliga höjdskillnad som finns tas upp över en längre sträcka och därmed erhålls en flackare lutning i längdled.

Fråga: Är det inte dags LKAB att ni tar ert ansvar och ser till att avveckla hela Malmsta/Ormkullen, vi som bor kvar har väl rätt att bo säkert, och på ett trevligare område, vakna upp ta ert ansvar och låt oss som bor kvar få nya säkra hus att bo i.

Svar: De som inte är nöjda med sin boendesituation erbjuder LKAB att till marknadsvärdet förvärva huset av från och med 2022.

Fråga: Vad avser LKAB att göra, för att leva upp till avtalet mellan kommunen och LKAB angående östra Malmberget som ett utvecklingsområde?

Svar: LKAB har under flera år fört diskussion med Gällivare kommun om att utveckla området. Gällivare kommun ser detta som ett avvecklingsområde och vi har därför svårt att genomföra några förbättrande åtgärder. LKAB ersätter kommunen för merkostnaden av driften för offentlig verksamhet exempelvis kollektivtrafik och skola för att dessa ska kunna finnas kvar.

Fråga: Den nuvarande boendesituationen innebär att vi känner oss osäkra och rädda. Med anledning av att tjuvar bryter sig in i och förstör i de övergivna husen som vi nu bor granne med, så önskar vi Securitasbevakning och ett telefonnummer som vi kan ringa till Securitas när tjuvarna är i farten.

Sender

Monika Sammelin

Svar: Securitas bevakar området regelbundet. LKAB arbetar för att riva husen så som möjligt men rivningarna ligger cirka ett år efter tidplan på grund av att vi inte beviljats rivningslov i den takt som vi förväntat oss. Ytterligare en fördröjande faktor är att Gällivare kommun kräver att rivningarna sker kvartersvis och inte när enskilda hus töms.

Ser man ett pågående brott så ska man ringa 112.

Fråga: Vad kan ni göra för att vi ska känna oss tryggare?

Svar: Vi har Securitas som patrullerar områdena för att minska inbrott och vandalisering. Vi avvecklar tomma hus så snabbt som möjligt.

Fråga: Vi har aldrig sett Securitas. Vi måste kunna Ringa Securitas: Polisen kommer inte för att kolla tomma hus.

Svar: Vid brott är det alltid 112 som ska kontaktas.

Fråga: Vi har nu dagligen tung trafik som passerar in på husknuten och rivningar som innebär mycket störande ljud. Vi önskar mätningar av ljud, eftersom det är ett mycket störande moment i vardagen.

Svar: Vi följer Naturvårdsverkets riktlinjer.

Fråga: Utsikten från våra fönster är bara rivna hus och avskräde från hus. Det är inte rimligt att vi ska tvingas bo bara några meter från hus som rivs. Vid rivningar slängs allt ut genom fönster och dessa avskrädeshögar får sedan ligga så. Det är helt orimligt att vi ska bo på en soptipp.

Svar: Våra entreprenörer ska följa Arbetsmiljöverkets samt Naturvårdsverkets lagar och regler. Vi är medvetna om att det ligger högar med rivningsmaterial inom fastigheten, men det ska hanteras löpande. Vi har förståelse för att rivningarna skapar olägenheter för boende i närområdet, men gör allt vi kan för att minimera detta.

Fråga: Den enda information vi har fått om förändringar som sker i vårt bostadsområde, är den om rivningsområdet i Kometen. Vi önskar kontinuerlig information om uppgrävningar, fordonsstörningar, asbestsaneringar och rivningar. Vi vill vara förberedda på det elände som LKAB skapar i våra liv. Hur kan denna information förbättras?

Svar: LKAB försöker hela tiden bli bättre på att kommunicera ut vad som är på gång vad gäller rivningar etc. Vi ska se över hur vi får med så mycket områdesrelevant information som möjligt i nästa annons.

Sender

Monika Sammelin

Fråga: Vi är överhuvudtaget mycket missnöjda med att LKAB inte ger oss information om vad som händer och hur framtiden kommer att bli.

Svar: LKAB har under de senaste 3-4 åren förhandlat med Gällivare kommun om östra Malmberget. Förhandlingarna har inte lett till någon ny överenskommelse, därför kan LKAB inte gå ut med någon ny information. Det som gäller är överenskommelsen i Samarbetsavtalet och som säger att under etappen 4, dvs från 2022, erbjuder sig LKAB att köpa husen i östra Malmberget till marknadsvärdet.

Fråga: Är det respekt mot oss när hus rivs och rivningar pågår minst sex veckor? Hus som ligger några meter från oss.

Svar: LKAB tillämpar miljöriktig rivning vilket innebär att olika fraktioner ska separeras och följer arbetsmiljöverkets regler, detta innebär att rivningen tar tid.

Fråga: Kan ni tända belysningen på Gamla Malmstaskolans gård? Vi kontaktade samhällsomvandlingen om detta för några år sedan och då lyste det den säsongen, men sen har det varit mörkt igen. Tänker att det borde vara enkelt ordnat då det fungerat förut.

Svar: Belysningen på gamla Malmstaskolan ses över och kommer att tändas.

Fråga: Varför river man ett 20-tal hus samtidigt. Kan ni inte bara riva ett hus i taget så vi sliper denna utdragna process. Det är oerhört psykiskt påfrestande att befinna sig mitt i detta rivningskaos.

Svar: Anledningen till att vi bara river kvartersvis är att vi blivit informerade av kommunen att vi ej kommer beviljas rivningslov då det är boende kvar i aktuellt kvarter.

Fråga: Är det rimligt att ett hus rivs under flera månader?

Svar: Det är rimligt men inte önskvärt. Orsaken till att en rivning kan dra ut på tiden kan variera, dock så brukar mängden asbest ofta vara en huvudanledning till hur länge en rivning pågår.

Fråga: När påbörjas värderingar av de hus som finns kvar? Enligt avtalet har vi möjlighet att sälja våra hus till LKAB 2022 och rimligtvis borde värderingen påbörjas snart så vi vet om vi har möjlighet att köpa något nytt? Att inte kunna påverka och planera sin framtid är väldigt tungt och påfrestande.

Sender

Monika Sammelin

Svar: Värdering av husen kommer att påbörjas under hösten 2021 och förvärv av husen påbörjas under första halvåret 2022.

Fråga: Med tanke på vibrationer, sättningar, damm, markundersökningar och förändrar i boendemiljön på Malmsta skulle vi vilja veta hur man kan säga att vi inte är påverkade av gruvdriften och istället kalla det för ett utvecklingsområde?

Svar: När vi pratar i termer om "inte påverkade" avses i relation till miljövillkoren, det vill säga att området inte överskrider de villkorsnivåer som finns. Det innebär inte ingen påverkan alls.

Fråga: Ni pratar mycket om damm och vibrationer som miljöfrågor, men hur ser ni på den psykosociala aspekten kring människors boendemiljö som på Östra är under all kritik?

Svar: Hur boendesituationen i östra Malmberget upplevs är subjektivt. De som inte är nöjda med sin boendesituation erbjuder LKAB att till marknadsvärdet förvärva huset av från och med 2022.

Fråga: Hur kan ni förklara att samma ledningar brister gång på gång om det är så att ledningar inte skadas av gruvdrift?

Svar: LKAB och Gällivare kommun arbetar tillsammans för att förbättra dricksvattensituationen i östra Malmberget.

Fråga: Varför ersätter LKAB alla skadade ledningar om det inte är LKAB:s fel?

Svar: LKAB och Gällivare kommun arbetar tillsammans för att förbättra dricksvattensituationen i östra Malmberget.

Fråga: Norra Mosebacke och Malmsta blir kvar separerade av ett stort gruvområde. Anser LKAB att dessa områden är opåverkade sett till miljövillkoren?

Svar: Ja, inte tillräckligt påverkade för att riskera att bryta mot villkoren. Detta kan fortfarande innebära viss påverkan.

Fråga: Om nu Östra Malmsta är så bra område att bo i varför byggs det inte nya lägenheter och affärer här då?

Svar: LKAB har under flera år fört diskussion med Gällivare kommun om att utveckla området med nya bostäder. Gällivare kommun har bestämmanderätt över

Sender

Monika Sammelin

markanvändningen och ser detta som ett avvecklingsområde därför kan nya bostäder och lokaler inte byggas.

Fråga: Erbjudandet att sälja på Östra 2022 var ju under förutsättning att LKAB försökt utveckla området, vilket inte skett. Däremot avvecklas det i en rasande takt. På vilket sätt anser sig LKAB ha följt avtalet om utveckling av området? Ge ett exempel på något som har utvecklats.

Svar: LKAB har under flera år fört diskussion med Gällivare kommun om att utveckla området med nya bostäder. Gällivare kommun har bestämmanderätt över markanvändningen och ser detta som ett avvecklingsområde därför kan nya bostäder och lokaler inte byggas.

Fråga: Har inte LKAB ett ansvar att meddela ägaren Staten när man ser att den sammantagna miljöpåverkan på boende i östra MBGT innebär att området bör avvecklas? Lagen talar om vad man måste göra men inte vad man får göra. Man kanske inte alltid skall hålla sig till minimum. Hur skall den vidare utvecklingen se ut på östra malmberget? Vad skall man göra för att göra området mer attraktivt? Vi har fått längre till affärer. Skolan kommer antagligen att läggas ner, regelbundna avbrott i vattenledningar, missfärgat vatten, försämrade lokal busstrafik, osv

Svar: LKAB ersätter Gällivare kommun för merkostnader för att hålla igång skola och kollektivtrafik i östra Malmberget. Eventuell neddragning i den servicen är inget LKAB kan besluta om.

Fråga: Varför avvecklar man inte hela området? Man har ju redan avvecklat 1000-talshus och nu återstår några 100. Någonstans går ju en gräns för vad som är en miljö som är beboelig. Det som återstår av Östra Malmberget är ju idag del av ett industriområde.

Svar: De som inte är nöjda med sin boendesituation erbjuder LKAB att till marknadsvärdet förvärva huset från och med 2022.

Fråga: Har man inte dragit lärdom av hur man hanterat tidigare avvecklingar i områdena tidigare?

Svar: LKAB gör alltid en utvärdering av tidigare projekt och tar lärdom till kommande projekt.

Flera frågor om samma sak: Vi bor på Ormkullen och vill ha svar på vem/vilka är i skogen och målar rosa kryss på träd och trottoarer. När man frågar svarar de att de jobbar åt LKAB men eftersom de endast pratar på engelska är det svårt att få information. Mycket händer här och vi känner oss inte trygga. Vi har kontaktat LKAB men de vet ingenting.

Sender

Monika Sammelin

Vi saknar information om de gravitationsmätningar som utförs på och omkring Malmsta. Vi vill gärna veta varför de görs, vad resultaten visar och vad det innebär för oss som bor här?

Det har varit LKAB personal som varit ute och mätt ut linjer och punkter för att utföra gravitationsmätningar, på vår gård på Örnvägen. Jag avser inte rosa markeringar på träd, utan på marken. De arbetare som utförde detta gjorde det på uppdrag av LKAB, och de tyckte att vi fick kontakta LK för att få svar.

Varför har någon varit och målat med fin rosa färg på våran gård på Örnvägen? De var på uppdrag av LKAB, och skedde utan vår vetskap.

Varför har det inte gått ut någon information till boende på östra om de gravitationsmätningar som pågår med färgmarkeringar överallt?

Utefter Hökvägen har det ritats på träden. Vad betyder dessa tecken och vad har detta lett till?

Det vore mycket bra om man informerade om de gravitationsmätningar som utförts på och kring Malmstaområdet. Vi vill gärna veta varför de görs, vad resultaten blir och vad det kan innebära för oss.

Svar: Kryssen är inte permanenta. Den har gjorts i syfte att utföra geofysiska mätningar i ett stort område mellan östra Malmberget och Koskullskulle för att komplettera information från 1950-talet och 1970-talet. Det handlar om att vi ska lära oss mer om bergmassans egenskaper.

Övriga frågor

Fråga: Har LKAB tagit beslut om ny huvudnivå?

Svar: LKAB har inte tagit beslut om någon ny huvudnivå.

Fråga: Varför används så gamla satellitbilder? 2017. Sprickbildningen mot östra mbgt syns bättre på senare bilder.

Svar: Kartbilderna är enbart för att kunna lokalisera sig i omgivningarna, sprickinventering och drönarfotografering på intressanta delar sker separat. Nya ortofoton över Malmberget är tagna i år och kommer i vissa fall att kunna användas i vår fortsatta kommunikation.

Fråga: Miljödomen anger att LKAB är skyldig att ha minst ett miljömöte per år med oss boende. Hur avser ni uppfylla detta krav, när det gäller de som inte har möjlighet att delta digitalt eller har de tekniska förutsättningarna?

Svar: Vi har tagit hänsyn till coronapandemin när vi planerade detta möte och väljer därför att inte hålla ett fysiskt möte i år. Planen för att nå våra målgrupper utan att träffas är att: 1

Sender

Monika Sammelin

annonsera i Kometen och på vår hemsida i god tid innan mötet + skapa ett event på Facebook för att sprida inbjudan, 2 publicera en redovisande artikel i LKAB Framtid, 3 hålla ett digitalt möte där berörda har bjudits in att skicka in frågor i förväg, även via post, samt ges möjlighet att ställa frågor i en chat, 4 publicera frågor och svar på vår hemsida, 5 annonsera i Kometen och erbjuda personer som saknar smartphone eller dator ett tryckt exemplar av frågor och svar, 6 publicera en sammanfattande artikel i LKAB Framtid. Vi anser att vi uppfyller villkoret.

Fråga: Vart var länsstyrelsen?

Svar: Länsstyrelsen var inbjuden men hade problem med tekniken. De var dock med under början av mötet.